

027440

Sak

Innberetning v/ Jarleiv Hauge

16/10/84

innberetningsdato

Mongstad

gnr. 127

bnr.

fk.nr.

gardsnavn

Lindås

Hordaland

kommune

fylke

Den norske stats oljeselskap a.s.

eier/bruker

postnummer/adresse

Ang. Utgraving av steinalderboplass 3-7 sept. 1984.

dato

Rapport fra utgraving på Mongstad, Lindås kommune, Hordaland.Mongstad, lokalitet 1.

På bakgrunn av Statoils planer om utvidelse av Rafinor-anlegget på Mongstad ble det våren 1984 satt i gang registrering av det berørte området. Her ble funnet en mindre steinalderlokalitet som så ble undersøkt i tidsrommet 3/9 - 7/9 1984.

Under registreringen ble det tatt to prøvestikk som ga funn av flint og kvarts. To prøvestikk var dessuten funntomme.

Lokalitet 1 ligger på en ca. 30 x 12 m bred terrasseflate i øvre og Ø del av en N vendt dal innerst i Søndre Dyrøvvågen. Terrassen er ganske markert i terrenget som er temmelig flatt. Den er gjennomskåret av en liten bekk mot V. Mot NO og S er den avgrenset av lave knauser.

Vegetasjonen er for det meste lyng og med litt einer og enkelte mindre furu.

Utgravingen - framgangsmåte.

Målesystemet ble ikke lagt ut etter himmelretningen, men orientert etter prøvestikkene fra registreringen. X-verdien vokser mot NO og Y-verdien mot SO.

Selve gravingen ble gjort slik at det først ble gravd i ruter på 1,0 x 0,5 m. 5 slike ruter ble gravd hvorav den ene senere ble utvidet til 1 x 1 m. Etter at dette hadde gitt en pekepinn om størrelsen på lokaliteten ble det tatt i alt 12 prøvestikk på 40 x 40 cm.

Rutene ble hovedsakelig gravd stratigrafisk i de øvre lag (torv og mørk/grå jord). Lenger nede, i rød sand/siltholdig jord ble det gravd i 10 cm lag.

I de fleste rutene ble en del av massene soldet. 1 - 2 bøtter ble da soldet fra hvert lag. I de fleste ruter/prøvestikk som ikke ga funn under selve gravingen ble det ikke soldet i det hele tatt.

Stratigrafi.

Hovedmønsteret m.h.t. stratigrafi er slik:

Lag 1: Torv.

Variierende tykkelse fra 4 - 5 til 15 - 20 cm.

Lag 2:

Svart/brunt sandholdig lag. Svært lite stein. Det er dette som er det funnførende lag. Et tynt lag med grå sand/silt - utvaskingslag - er noen steder under, andre steder over lag 2. Dette skiktet er tatt med i lag 2 når det gjelder funn.

Lag 3:

Rustrød jord. (Silt). Også her svært lite stein. Enkelte steder er det et overgangslag med mer brun-grå jord m/m. lag 2 og 3. Hører likevel til lag 3, er bare en fargenyanse. Massen er den samme.

Profiltegninger fra rute 50X, 50Y og rute 54X, 46,5Y viser litt variasjon i hovedmønsteret.

Funn og tolkning.

Lokaliteten må karakteriseres som temmelig funnfattig. Ingen av prøvestikkene eller rutene på 1,0 x 0,5 m ga mer enn 10 artefakter. 7 av ialt 16 prøvestikk/ruter var helt funntomme. Det var en konsentrasjon av funn rundt 50X, 50Y (se oversiktsplan).

Råstoffet er for det meste kvarts med innslag av bergkrystall og litt flint.

Det ble funnet en mikroflekk og et fragment av en mikroflekk. I tillegg var det en flintavslag med tydelige avspaltningsspor etter mikroflekker.

Råstoff (kvarts og bergkrystall) og artefakter (mikroflekker) gjør

det naturlig å tidfeste lokaliteten til slutten av eldre steinalder. Da funnene hovedsakelig ligger i samme lag tilhører de sannsynligvis samme fase.

Bare i et par ruter var det funn lenger nede i lag 3.

Det lot seg ikke gjøre å finne daterbart trekull i sikker kontekst. Det fantes ingen strukturer som kunne tolkes som ildsted. Jorden var så godt som steinfri og steinkonsentrasjoner ville være lett å få øye på.

Deltagere på utgravingen var:

Jarleiv Hauge - Kristin Holtermann - Lars Erik Narmo.

Bergen, 16. oktober 1984

Jarleiv Hauge

JH/ba